

BEWARE OF PITY

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ : ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ

ΚΩΔΙΚΑ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΦΩΤΗ

AM: 7568012400086

- Η σκηνοθεσία είναι επηρεασμένη από τη μεθοδολογία του Jacques Lecoq, ιδρυτή της L' Ecole Internationale de Theatre και κορυφαίου εκπροσώπου του Theater of Movement and Gesture. Με βάση την τεχνική του Lecoq, η μιμική/ παντομίμα αποτελούν έναν κεντρικό πυλώνα της ανάπτυξης της θεατρικής πρακτικής αλλά και βασικό πυλώνα για τη διαδικασία της πρόβας. Ο Lecoq χρησιμοποιούσε την απλή φυσική σωματική φόρμα με στόχο να την επανακατανοήσει κατά τη διάρκεια της θεατρικής πρακτικής / πρόβας και με απώτερο στόχο η κίνηση να προκύπτει τόσο από το ένστικτο όσο και από τη βούληση.
- Κατά τον Lecoq, οι τρεις βασικές θεατρικές αρχές είναι η διαθεσιμότητα, το παιχνίδι και η συννεοχή (disponibilite, jeu, complicité) —> ο McBurney ως μαθητής του Lecoq κράτησε το τρίπτυχο σώμα - χώρος - χειρονομία ως βασικό εργαλείο δουλειάς για την ανάπτυξη του κινησιολογικού λεξιλογίου και για το χτίσιμο του κινησιολογικού κώδικα της ομάδας

- Χρήση της Μάσκας
- Commedia dell' Arte
- Χορός στην Αρχαία Τραγωδία και ο τρόπος απεύθυνσής του στο κοινό του που απαρτιζόνταν από συμπολίτες και συμπολίτισσές του
- ο ίδιος ήταν αθλητής και αυτό επηρέασε την σωματική του αντίληψη

Για τον Lecoq, μια ιστορία πρέπει να μπορεί να ειπωθεί και με άλλα μέσα πέραν του λόγου, εξίσου εκφραστικά και εξίσου αποτελεσματικά. Το σκεπτικό αυτό είναι που έφερε το τρίπτυχο σώμα - χώρος - χειρονομία, το οποίο είναι κεντρικό στην σκηνοθετική ματιά του Simon McBurney, ο οποίος ήταν μαθητής του Lecoq και εκπαιδευτήκε στην τεχνική του.

- Ο Simon McBurney σε συνέντευξή του κατά τη διάρκεια των προβών της παράστασης *Beware of pity* χρησιμοποίησε τον όρο “Βιοχημική Σούπα” για να περιγράψει την αλληλουχία των συνεχώς εναλλασσόμενων

συναισθημάτων που ξεδιπλώνονται στο έργο. Η συμπάθεια, η ενοχή, ο οίκτος, η αηδία, το μπέρδεμα λειτουργούν σαν αδιαχώριστο σύνολο και μεταφράζονται, κατά τον McBurney με μια και αξεχώριστη χειρονομία. Η σκηνοθετική του ματιά οδηγεί σε μια παράσταση στην οποία πράγματι το κοινό γίνεται κοινωνός ενός rollercoaster συναισθημάτων τα οποία εναλλάσσονται μαζί με τα γεγονότα με καταγιστικό ρυθμό.

- Η σωματικότητα σε όλη τη διάρκεια της παράστασης λειτουργεί κεντρικά για να αποτυπώσει το συναισθηματικό κόσμο των χαρακτήρων μέσα από απλές χειρονομίες, οι οποίες σε στιγμές δραματικής έντασης ή προχωρήματος της σκηνικής δράσης επιτελούνται από όλο το ensemble.
- Οι κινήσεις είναι μετρημένες και λιτές ενώ επιτελούνται μετωπικά, ενισχύοντας την αφηγηματικότητα της παράστασης. Υπάρχει απόλυτος συντονισμός και σωματική ακρίβεια και η επιλογή των θέσεων είναι λιτή και μετρημένη. Σημαντική είναι η σκηνοθετική απόφαση με βάση την οποία οι ηθοποιοί μεταφέρουν το σύνολο των σκηνικών αντικειμένων με όρους κινησιολογικής παρτιτούρας και δημιουργούν/ ορίζουν με αυτό τον τρόπο τον ίδιο τον σκηνικό χώρο και άρα και τους δραματικούς χώρους. Χαρακτηριστική είναι επίσης η επιλογή των παύσεων, οι οποίες έρχονται για να υπερτονίσουν συγκεκριμένα κεντρικά συμβάντα.
- Το ensemble λειτουργεί βάσει του τριπτύχου σώμα - χώρος - χειρονομία με τους εξής σκηνικούς τρόπους:
 1. μεταφέρει τα σκηνικά αντικείμενα δημιουργώντας τους δραματικούς χώρους (π.χ. μπαλκόνι, σαλόνι, καφετέρια κ.ο.κ. και θέτει τα όρια του σκηνικού χώρου συνολικά (π.χ. αλλαγή σωματικότητας στη μεταφορά σκηνικών ως στρατιώτες και ως Kekesfalvas)
 2. “παίζει” τον εξωτερικό περιβάλλοντα χώρο χρησιμοποιώντας σκηνικά και κοστούμια για να αποτυπώσει καιρικά φαινόμενα και συνθήκες εξωτερικού χώρου (π.χ. σκηνή βόλτας στην εξοχή, σκηνή Kekesfalva - Hofmiller σχετικά με τα νέα για την αποκατάσταση της Edith) και
 3. ενισχύει τις χειρονομιακές επιλογές δίνοντας ποιητικότητα μέσα από την καθαρή επανάληψή τους αλλά και αποτυπώνοντας με επαναλαμβανόμενα μοτίβα να αφηγηθεί την αλλαγή χρόνου και χώρου στο έργο (π.χ. σκηνή ευτυχίας του Hofmiller (χέρια ανοιχτά προς τον ουρανό), σκηνή με τα χειροκροτήματα στην στρατιωτική εκδήλωση)
- Χρησιμοποιούνται συχνά παύσεις - ακινησίες για να επιτείνεται η δραματική ένταση βλ. σκηνή αναμονής του Hofmiller στο καφέ στην οποία η χειρονομία

- αναμονής μένει για ώρα παγωμένη στο χρόνο
- Μοτίβα χειρονομιών π.χ, ο τρόπος που η Edith σπάει τα πάντα μπροστά της στις στιγμές κρίσης
- Αφαιρετικές αποτυπώσεις της ρεαλιστικής κινησιολογίας βλ. σκηνή περιπάτου προς τα τρένα Hofmiller - Γιατρός

Η κινησιολογική προσέγγιση των χαρακτήρων της παράστασης προκύπτει από την λειτουργία του ίδιου του ensemble, το οποίο ορίζει τον τρόπο της σωματικής ύπαρξης των ηθοποιών. Μέσα από αυτό γεννιούνται οι πιο ιδιωτικές σκηνές και σε αυτό επανέρχονται.

- Η επιλογή των χειρονομιών παρότι προέρχεται από την κυριολεκτική τους χρήση, φτιάχνει έναν πιο ποιητικό και αφαιρετικό κόσμο, στον οποίο η πραγματικότητα συχνά διαστρεβλώνεται ή τσακίζεται
- Η ακρίβεια στη σωματικότητα ευνοεί τον ρυθμό της παράστασης και αποτελεί το χαρακτηριστικό που δίνει το στοιχείο του καταιγιστικού. Μέσω της χρήσης του σώματος προκύπτει η αλλαγή χώρου και χρόνου και άρα προχωράει η ιστορία, με βάση την σκηνοθετική επιλογή της μεταφοράς των σκηνικών αντικειμένων από το ensemble.
- Οι σκηνές ensemble χαρακτηρίζονται από χορογραφικό στήσιμο και οι χειρονομίες είναι σαν να αποτελούν η μια συνέχεια της άλλης
- Οι ηθοποιοί αναπνέουν με τον ίδιο ρυθμό και λειτουργούν ως ένα σώμα που αποτυπώνει συλλογικά συναισθήματα τόσο μέσω της χειρονομίας όσο και μέσω των μοτιβικών επαναλήψεων.
- Υπάρχει καθαρή σκηνική παρουσία και συνείδηση και φόρμα στην κίνηση, προερχόμενη από την απόλυτη φυσικότητα, αφού η βάση του κινησιολογικού υλικού είναι η καθημερινή κίνηση (gestural - pedestrian movement)
- Τόσο οι σκηνές του ensemble όσο και οι σκηνές με λιγότερα πρόσωπα παίζονται σχεδόν συντριπτικά στο κέντρο της σκηνής, εγκαθιδρύοντας μια λειτουργία που ευνοεί την πύκνωση της δράσης μέσω της σωματικότητας που ξετυλίγεται με εξωστρέφεια αλλά σε περιορισμένο χώρο.